

Monografija je moj privatni pogled unatrag – želio sam vidjeti što dalje nakon 30 godina rada

VLADIMIR VRLJIĆ ANKIN

Objavlivanjem raskošno ilustrirane monografije, predstavljene prošloga tjedna u atriju zagrebačkog muzeja »Mimara«, hrvatski je slikar Vladimir Vrljić Ankin na dostojan način obilježio trideset godina rada i stvaranja. Monografija, autora Enesa Quiena, koja je stvarana pune dvije godine, prati slikarev osebujan životni i razvojni put, zaokružujući njegovo stvaralaštvo nimalo lakim izborom stotinjak reprodukcija.

»Ova monografija govori dva jezicima: jedan je jezik slike, koji je univerzalan i govori svima podjednako, a drugi je jezik teksta, esejistički i znanstven, a opet jednostavan i pristupačan«, kazao je na predstavljanju monografije predsjednik Matice hrvatske, koja je izdavač djela, dr. Josip Bratulić.

»Ova je monografija moj privatni pogled unatrag: želio sam vidjeti dokle sam došao i što dalje, jer trideset godina rada i stvaranja nije malo, čovjek u jednom trenutku mora stati i osvrnuti se, vidjeti što je postigao i što želi dalje«, priča Ankin, s kojim smo razgovarali u njegovom zagrebačkom stanu. Kako kaže, ideja o monografiji bila je njegova, a izbor autora i urednika pao je na likovnog kritičara mlade generacije Enesa Quiena iz jednostavnog razloga što je riječ o stručnjaku koji već niz godina prati Ankinov rad i samog umjetnika poznaje i privatno.

Naukovanje kod Svečnjaka

A na tako delikatnom poslu kao što je rezimiranje umjetnikova rada sudjelovali su mahom Ankinu bliski ljudi: supruga Jasmina preuzela je grafičko oblikovanje knjige, a Quien je između više od 1000 slajdova izabrao stotinjak reprodukcija

Na osami, 1998.

koje su odabrane da svjedoče o slikarovu radu.

Životni je put Vladimira Vrljića Ankina uistinu po mnogom poseban. Rođen je 1950.

Ideja o monografiji bila je slikarova, a izbor autora i urednika pao je na likovnog kritičara mlade generacije Enesa Quiena iz jednostavnog razloga što je riječ o stručnjaku koji već niz godina prati Ankinov rad i samog umjetnika poznaje i privatno

godine u Garčinu kod Slavonskog Broda. U Sinju je pohađao bogoslovnu klasičnu gimnaziju, a potom je došao u Zagreb na studij književnosti i filozofije. Sredinom sedamdesetih godina postaje učenicom velikog hrvatskog slikara Vilima Svečnjaka, želeći se usavršiti. U ateljeu tog umjetničkog velikana, ali i karakterno veoma teškog čovjeka, Ankin je ostao više od dvije godine. Do razlaza je, navodi Quien Ankinove riječi, došlo zbog sukoba učenika i učitelja, jer Svečnjak jednostavno nije mogao trpjeti drugačiji pristup umjetnosti od onoga koji je sam njegovao. Kako kaže Ankin, razlazu je najviše pogodovalo to što Svečnjak nije podupirao kreativnost svojih učenika.

»Ne znam zašto moje naukovanje kod Svečnjaka sada sve toliko zanima, on je jednostavno bio takav: težak, svojevlasno čovjek. Stalno je govorio da je slika kao žena, da je treba maziti, a ne po njoj gaziti. Ipak, bez obzira na naš razlaz i to što više nikada nismo razgovarali, i dalje ga cijenim kao vrhunskog slikara, jednog od naših ponaj-

boljih«, kaže Ankin.

Vladimir Vrljić Ankin jedan je od umjetnika koji se ne stidi istaknuti svoje uzore, slikare kojima se divi i koje poštuje, i koji su, na ovaj ili onaj način, utjecali na njegov rad. Među njima je i prvi učitelj Svečnjak, a potom i Ivo Dulčić, kojeg, kako kaže, »jednostavno obožavam«. Tu je i Edo Murtić, »kojeg ne bih istakao kao uzor, ali je svakako umjetnik kojeg veoma cijenim«.

Slikarova prva ljubav

Što se Ankinova slikarska opusa tiče, važno mjesto zauzimaju pejzaži, koji su, navode i Ankin i Quien, slikarova prva ljubav. No, jednako važno i nezaobilazno mjesto, predstavljaju i portreti. Ankin je na platnu uvijekovječio gotovo cijeli hrvatski pjesnički Parnas, redom Dragutina Tadijanovića, Juru Kaštelana, Marina Franičevića, Josipa Severa, Marina Zurla, Dragu Ivaniševića, a potom i tada već pokojne Miroslava Krležu, Nikolu Šopa, Vjekoslava Majera, Tina Ujevića, Janka Polića Kamova i Gustava Krkleca. Početak devedesetih i Domo-

vinski rat 1991. godine nije zaobišao niti Ankina, koji se uključio u obranu Hrvatske, a u tom je vremenu i velik broj svojih djela darovao u dobrotvorne svrhe. Iz tog je razdoblja i veliki broj slika sa sakralnim temama, kao i temama potaknutim ratnim stradanjima.

Sve su te faze Ankinova stvaralaštva obuhvaćene u monografiji veoma detaljno. Nažalost, šira publika neće moći vidjeti retrospektivnu izložbu Ankinovih djela. Dio njegovih radova, prvenstveno novijih, bio je prikazan na jednodnevnoj izložbi u muzeju »Mimara« prilikom promocije monografije, a prva sljedeća izložba koju planira postaviti trebala bi biti velika trodijelna izložba na temu Sinjske alke, koja bi se trebala dogoditi u Sinju, a potom i u Mostaru.

»Dio slika trebao bi biti izložen na otvorenom, to su prvenstveno veliki radovi. Ona komorna platna bit će postavljena u galeriji, a dio djela bit će instaliran u manjim prostorima«, priča Ankin.

Čovjek u jednom trenutku mora stati i osvrnuti se, kaže Vladimir Vrljić Ankin

I dalje bez ateljea

Naše je doba svjedok masovne produkcije djela, često dvojbene vrijednosti. Stječe se dojam da su umjetnici slabije kvalitete zauzeli najveći dio medijskog prostora, tako da ostali žive ili životare u njihovoj sjeni. Od umjetnosti je oduvijek bilo teško živjeti, može li se danas?

»Može. Ja živim isključivo od slikarstva i svojevremeno, kaže Vladimir Vrljić Ankin. »No kultura je za naše prilike i dalje luksuz, za kulturu se malo izdvaja i tako se događa da priznate slikarske veličine nemaju niti pošten katalog, a kamoli monografiju. Izložbe se postavljaju, ali malo od toga dolazi u javnost, jer interes medija vlada za auto-

rma koji, prema mojem mišljenju, čitav život slikaju jednu te istu sliku, bez da i pokušaju nešto novo«, kaže Ankin.

On sam živi isključivo od prodaje svojih djela, no, kako kaže, nije mu za sve slike svejedno u čije će ruke doći. »Za neke niti ne pitam, ali mi je za neke posebno važno u čije ih ruke dajem«, kaže. Za izdavanje monografije, koje je bilo veoma skupo, najveći je dio sredstava prikupio sam, uz pomoć sponzora.

»Već sam se navikao sam snalaziti. Primjerice, niti nakon trideset godina rada nemam svoj atelje, iako sam nekoliko puta slao molbe. No uviijek sam se našao pri kraju popisa«, kaže Ankin.

Gesta bez pokreta, 1999.